SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 89.) ZATURDAG den 5e. NOVEMBER. (Ao. 1825.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten.

FRANKRIJK.

PARYS den 31sten Julij.

Z. E. de Heer *Corbières*, minister van binnenlandsche zaken is dezer dagen alhier terug gekomen.

Z. M. heeft eene bijzondere commissie benoemd, ten einde op te nemen het bedrag van de verwisselde 5 pc. in 3 pc. renten, en van den uitslag bij proces-verbaal de doen blijken, het welk 24 uren daarna bekend zal worden gemaakt.

Men verzekert steeds, dat er in de daad twee oorlogsfregatten naar St. Domingo zijn gezeild, en wel onder bevel van den kapitein *Makau*. Het schijnt, dat deze expéditie met vrij wat geheimzinnigheid is behandeld, en dat genoemde fregatten, welke reeds voor eenige tijd in zee zijn gestoken, zich in de Antilles met nog andere oorlogschepen zullen vereenigen, die ook troepen aan boord zullen hebben; ten einde de onderhandelingen; welke men denkt te openen, eenige klem bij te zetten. Men twijfelt of het ministerie oogmerk heeft, om eenige vijandelijkheden te plegen; doch het schijnt, dat men in allen geval wil voorkomen het erkennen van de onafhankelijkheid des eilands; en het daar henen wenden, dat die van Haïti zich te vreden stellen met eene verklaring van de fransche zijde, dat de ingezetenen van dien Staat ontslagen worden van alle onderwerping en gehoorzaamheid aan Frankrijk.

De liberale bladen maken gewag van eene zeer zodderlingen gebeurtenis, welke in den departementalen Raad te Versailles heeft plaats gehad. In dien Raad is ingekomen een brief van den minister der geestelijke aangelegenheden, in welken kennis werd gegeven van het bestaan van verscheidene *congregatien* in het departement, belast met het openbaar onderwijs en het verlangen des ministers werd geopenbaard, dat men sommen mogt aanwijzen, waaruit die congregatien zouden kunnen worden bezoldigd In denzelfden Raad is voorgelezen een brief van den Minister *de Pegronet*, belast met de binnenlandsche zaken, inhoudende, dat men geene sommen ten behoeve van dergelijke congregatien zijude voorstellen, en zeker konde zijn, dat, indien men de sommen voteerde, het departement van binnenlandsche zaken dezelve niet zoude toestaan. In deze staat van zaken heeft men de aanvrage van den eenen minister blotelijk beantwoord met de aanschrijving van den anderen. — Deze gebeurtenis geeft aanleiding tot verschillende aanmerkingen en doet verscheidene onpartijdigen denken, dat men bij het ministerie zelfs eenige achterdocht begint te voeden wegens de meer en meer toenemenden invloed der geestelijkheid. — Zoo heeft ook de departementale Raad van Toulonze, de vaderstad van den minister *de Villèle*, verworpen het verzoek van den arrondissements Raad, strekkende, fondsen te voteren ten behoeve van eene school, welke uitsluitend door de Jesuiten zoude worden bestuurd, en heeft gezegde

Raad ingezonden 2000 franken aangeweezen ten behoeve van de vee-artsnijkundige school, welke in genoemde stad wordt opgerigt.

De heer *von Haller*, een geboren Zwitzer, welke een zeer gemmen tijd geleden, den protestantsche godsdienst heeft afgezworen en den roomsch katholijken heeft opgehelsd, heeft destijds de redenen, welke hem tot dien gewigtigen stap hadden genoopt, in het breede, in eenen brief, welke al spoedig in het openbaar bekend werd gemaakt, uit een gezet, en bij die gelegenheid de leerstellingen van den godsdienst, in welken hij was opgevoed, niet alleen niet gespaard, maar met vrij veel hevigheid aangerand; — en is kort daarop genaturaliseerd en met een heer vordeeling ambt begunstigd. — Dezer dagen heeft de heer *Mollard Lefevre*, een geacht koopman van Lyon, zich gedrongen gevoeld tot den protestantschen eerdienst over te gaan, en heeft hij, even als de Heer *von Haller*, de redenen, welke hem daartoe hadden overgehaald, in een brief ontwikkeld waarvan *le Courier Français* een kort verslag heeft gegeven. Niet zonder verwondering heeft men vernomen, dat het openbaar ministerie in deezen in het midden is geweeden, en het nummer van dat dagblad in beslag heeft genomen; te meer, daar de brief van den heer *Mollard* in een zeer deftigen toon is geschreven, en in geenen deele de bepalingen, welke aan het gebruik der vrije drukpers zijn gesteld, te buiten schijnt te gaan. — De zaak zal dus het onderwerp worden van een regtsgeding, op welks uitslag de algemeene aandacht, in het belang van de grondwettige vrijheid van geweten, in geene geringe mate is gevestigd.

Men heeft het treurig berigt vernomen, dat de stad Salins door een allerhevigsten brand bijna geheel is vernield. Deselve is woensdag, den eersten Julij ontstaan en heeft voortgewoed tot den volgenden des nademiddags. Het vuur was zoo geweldig en de hitte zoo groot, dat niemand het in de nabijheid der brandende huizen konde uithouwen, en men dus gedwongen een gerumen tijd aan geene blusching konde denken. Vijf duizend menschen, zegt men, hebben alles verloren. Volgens voorloopige berigten zouden niet minder dan 40 menschen bij dit ongeval zijn verongelukt.

De heer *Bigot de Preamenue*, minister van eerdienst onder *Napoleon*, is deezer dagen alhier overleden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3 Augustus.

De jongste berigten uit Griekenland laten bijna geen twijfel meer overig omtrent de zekerheid, dat de vesting Navarino zich de daad aan de Egyptenaren heeft overgegeven. In brieven uit Corfu van den Julij, en in berigten uit Triest van 22sten worden van deze gebeurtenis geene bijzonderheden opgegeven, maar wordt de overgaaf zelve als zeker gesteld. Men regt merkt in deze brieven aan, dat de overgaaf, na de heldendaad van de grieksche zeelieden, onder bevel van den dapperen als bekwame *Miaulis*, onbegrijpelijk moet voorkomen, doch men meldt tevens, dat de Bassa de bezetting, op hare vordering, den vrijen uittogd heeft toegekerd.

De Grieken vlijen zich nu, dat het lot zit van het zwak bevestigd Navarino de egyptische opperbevelhebber weinig baten zal, zoo het bewaarheid mogt worden, gelijk bij herhaling en van verschillende kanten gemeld wordt, dat zijne krijgsvoorraad door den brand van Modon ten eener male verloren is. Wat daar van is, zal nader blijken

ken; — zoo veel is echter zeker, dat de egyptische krijgsmagt, na den brand van Modon, niet zoo zeer verootmoedigd is geweest, als men van de zijde der Grieken heeft voorgegeven, ten ware men den val van Navarino aan verraad zoude willen toeschrijven, waarvan tot dus verre geen bewijs hoegenaamd voorhanden is. — Van het verbranden van de egyptische scheepsmagt voor Navarino, op Hemelvaartsdag, en van de gevechten, die, volgens de voorloopige berigten, aan de landzijde tot ontzet dier plaats te gelijker tijd zouden zijn geleverd, wordt niets anders gemeld: men schrijft alleen uit Corfu, dat, hadden de Grieken zich te lande zoo dapper gekweten als ter zee, de uitslag misschien verschillend zoude zijn geweest.

Tot nog toe heeft men geen berigt van het verder voortrukken van den Bassa, ten einde eene gemeenschap te openen met Patras, en om den Seraskier voor Missolongi de hand te bieden. Een berigt uit Calamatta van den 4den Junij schijnt zelfs aantedoiden, dat dit legerhoofd zich als toen de vermeestering van Navarino nog niet ten nutte had gemaakt, om zich verder uitte breiden; — sommige begunstigers der Grieken schrijven zulks toe aan het verwoesten van zijn krijgsvoorraad, andere aan de maatregelen, welke de Moreoten van hunne zijde zouden hebben genomen, ten einde hem het voordringen te beletten, terwijl weder andere zich vleijen, dat de toestand des Bassa's om beide redenen in niets wezenlijks veranderd is. Om een en ander te beoordeelen, zal men echter nadere en meer bepaalde berigten dienen aftewachten.

Volgens de brieven uit Corfu van den 7 Junij zouden er dagelijks voor Anatolico en Missolongi gevechten geleverd worden, welke niets beslisten. Indien men in aanmerking neemt, dat het uit de turksche berigten zelve blijkt, dat de Seraskiers alvorens verder iets van eenig aanbelang te ondernemen, de komst en de medewerking van de groote konstantinopolitaansche vloot afwacht, is het voor de Grieken te wenschen, dat het berigt van het verslaan dier vloot door den admiraal *Sachturij* bij Zea, en derzelver terugtogt naar Mitylene, bevestigd moge worden. In dat geval toch zouden de Moreoten minder vrees mogen voeden voor eene afwending van de zijde van den Seraskier, en zich met vernieuwde veerkracht tegen den egyptischen vlootvoogd kunnen wenden.

RUSLAND.

Odessa, den 13den Julij.

Zoo even ontvangene berigten uit Konstantinopel van den 7den meldden, dat de Kapitan-Pacha den 26 Junij, in de wateren van Mitylene, door den Admiraal *Sachturij* is aangetast; dat hij echter met gering verlies zijne vaart tot op de hoogte van Zea heeft voorgezet. *Sachturij* taste hem den 28sten Junij tusschen Zea en Capo d'Oro ten tweedenmale aan; vernielde zijne fregatten en eene brik, benevens 20 kleinere schepen, die deels genomen, deels in den grond geboord werden.

De Kapitan-Pacha week na dit ongelukkig voorval naar de wateren van Andros, om zoo mogelijk Mitylene weder te bereiken. Verscheidene brieven uit Konstantinopel verzekeren, dat de aldaar aangekomen nieuwe Sardinische chargé-d'affaire, Marquis *Grapullo*, die juist die wateren passeerde, ooggetuige dier gebeurtenis geweest is. (Andere berigten, met bovenstaanden in den hoofdzaak overeenkomende, melden dat de vernielde schepen verbrand geworden zijn. Zij worden gezegd bestaan te hebben in twee fregatten, drie korvetten, benevens een groot aantal transportscheepen.)

PETERSBURG, *den 15den Julij.* Z. M. de Keizer heeft bevolen, dat onze gezant te Rome, jaarlijks, aan de Russische jonge kunstenaars, welke te Rome studeren, eene somme van 6000 roebels zal uitdeelen.

Den gouverneur van West-Siberie, Generaal *Kappewich*, is aangeschreven zijne residentie van Tobolsk naar Omks te verplaatsen, werwaarts de generale directie en de centrale beambten hem zullen volgen.

De stad Minsk is in de maand Mei, door het rijzen van de rivier Svislotsch, gedeeltelijk overstroomd, en heeft veel geleden.

Het goudzand, hetwelk in de streken van Jekaterinenburg gevonden wordt, neemt jaarlijks in hoeveelheid toe, en volgens de laatste berigten, heeft men aldaar een metaal gevonden, hetwelk in Rusland nog onbekend was, en eene soort van Platina is.

Kapitein *von Kotzebue* welke op zijne reis rondom de wereld, den eersten Augustus 1824 van Peter Pauwelshaven, in Kamschatka, naar Sitka is vertrokken, zal, gedurende een jaar, tusschen de Aleutsche eilanden kruissen, en eerst in Augustus 1826 te Kroonstadt terugkomen.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 28sten October 1825, JOHANNA VAN FARCK aan J. H. KLOPPERS, van de helft van een Erf aan de *Hooge Straat*, La. D. No. 7)6.

Idem, H. B. JONES aan D. S. VON KÖNIGSLÖW, van het Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia*, dangs de Rivier *Suriname*.

HIJPOTHEEK.

Den 26sten, SAMUEL RICKETTS en JOHN HEWITT. Augmentatie van eerste Hijpotheek, ten behoeven van CAMPBELL DENT en COMP. te *Amsterdam*. op de Plantagien *Keel* en *Oxford* cum annexis, de eerste in *Saramacca* en de tweede in het District *Nickerie*.

Paramaribo den 3e. November 1825.

PH. STEINHARD
A. B. & C.

OP Heden zijn Ondertrouwd:
J. G GEYER,
EN
A. H. F. SANSON.
Paramaribo den 4e. November 1825.

Aanstaande Dingsdag den 8sten zal de Wed. CASPER bij den Vendiehouder M. A. doen verkopen, een familie Slaven, in: de Negerin gen. IDA Negerin ANNATJE Waschmeid en de Mulattin TRUITJE Naaister, Kind genaamd ANNA, eene Negerin Huismeid, en de Neger Jongen DRIK Voeteboy; — Voorts nog een Neger genaamd GELUK, zijnde een kwame Ponteknecht.

Paramaribo den 1e. November 1825.

Ter dezer Drukkerij zijn te bekomen extra fijne LIKEUREN.

GODSDIENST BIJ DE HERVORMDEN
over de maand November 1825.
Zondag den 6den, voormiddag 10 uren.
Zondag den 20sten, voormiddag 10 uren.
DOOR
Ds. H. UDEN MASMAN.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gedruligeerde Drukkerij van de Gezusters SEE